

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 27.1.2003
KOM(2003) 35 slutlig

2003/0014 (ACC)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om förlängning av beslut 2002/148/EG om avslutande av samrådet med Zimbabwe
enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet**

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. Europeiska unionens råd beslutade den 18 februari 2002 att vidta ”lämpliga åtgärder” till följd av avslutandet av de samråd som hållits enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet¹. Bland dessa åtgärder ingick avbrytande av finansiering av budgetstöd och projekt och uppskjutande av undertecknandet av det nationella vägledande programmet inom ramen för den nionde Europeiska utvecklingsfonden, medan bidrag till verksamhet av humanitär karaktär uttryckligen inte skulle påverkas av dessa åtgärder². Åtgärderna inbegrep även ett avbrytande av tillämpningen av artikel 12 i bilaga II till partnerskapsavtalet avseende löpande betalningar och kapitalrörelser, i den utsträckning som behövs för tillämpning av ytterligare restriktiva åtgärder, i synnerhet spärrande av tillgångar.
2. Anledningen till dessa åtgärder var enligt beslutet de allvarliga kränkningarna av de mänskliga rättigheterna, åsiktsfriheten, föreningsfriheten och rätten till fredliga sammankomster. En mera omedelbar orsak var den zimbabwiska regeringens ansträngningar för att förhindra fria och rättvisa val, bland annat genom att hindra tillträde för internationella valobservatörer och medier.
3. Åtgärderna skall enligt artikel 2 tredje stycket i beslutet av den 18 februari 2002 tillämpas under en tolv månadersperiod. Enligt samma bestämmelse skulle åtgärderna ses över inom sex månader. Enligt den skrivelse till Zimbabwes president som återfinns i bilagan till beslutet kommer åtgärderna att upphävas när situationen är sådan att respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen garanteras.
4. Under perioden efter införandet av åtgärderna har det inte skett några framsteg i fråga om de fem frågor som behandlades i samrådet enligt artikel 96³. Tvärtom har situationen försämrats, vilket visas av följande omständigheter:
 - De allmänna valen i mars, distriktsvalen i september och fyllnadsvalen nyligen har genomförts under omständigheter som gör att de inte kan anses ha varit fria och rättvisa.
 - Regeringsbildningen i augusti signalerar en allmän förstärkning av den kompromisslösa inställningen, i det att huvudmålet syntes vara att få bort de mest reforminriktade och liberalt sinnade regeringsmedlemmarna genom att avlägsna finansminister Makoni från regeringen och ge inrikesminister Nkomo en mera undanskymd plats.

¹ Rådets beslut 2002/148/EG (EGT L 50, 21.2.2002, s. 64). Samtidigt antog rådet också gemensam standpunkt 2002/145/GUSP och förordning (EG) nr 310/2002 beträffande vissa restriktiva åtgärder mot Zimbabwe (EGT L 50, 21.2.2002, s. 1-12). Genom dessa rättsakter införde rådet vissa restriktiva åtgärder såsom förbud mot leverans och försäljning av vapen samt reseförbud och spärrande av tillgångar för regeringsmedlemmar och andra personer ”som är engagerade i verksamheter som allvarligt undergräver demokratin, respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen i Zimbabwe”. [Hur är det med förlängning av dessa åtgärder, vilka upphör att gälla samtidigt som de lämpliga åtgärderna enligt Cotonouavtalet?]

² En omstrukturering av EG:s åtgärder genomförs för närvarande.

³ Samråd enligt artikel 96 inleddes i syfte att komma överens om vilka åtgärder som Zimbabwes regering skulle vidta för att åtgärda situationen, särskilt rörande fem frågor (slut på allt officiellt tolererande av politiskt våld, snabb inbjudan till internationella partner att stödja och observera de kommande valen samt fullt tillträde till dessa, skydd av mediernas frihet, rättsväsendets oberoende samt respekt för dess beslut och upphörande med olaglig ockupation av egendom).

- Den politiska striden mellan regeringspartiet ZANU (PF) och oppositionspartiet MDC och upphörandet av varje form av dialog mellan partierna.
 - Regeringens fasta föresats att slutföra den påskyndade markreformen, och det fortsatta fördrivandet av jordbrukare i stället för ett upphörande med olagliga ockupationer.
 - Den nyligen antagna lagstiftningen om begränsningen av yttrandefriheten, mötesfriheten och föreningsfriheten (som drabbar vissa målgrupper som den politiska oppositionen, oberoende medier och icke-statliga organisationer).
 - Det fortsatta våldet och skrämseltaktiken, huvudsakligen i samband med fyllnadssvalen, distributionen av livsmedelsbistånd och genomförandet av den påskyndade markreformen.
5. Vidare har det inte skett några betydande framsteg på platsen eller via efterföljande kontakter (demarscher av EU:s trojka i huvudstäderna i de länder som ingår i Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) i maj 2002 och ett flertal diplomatiska kontakter) eller via andra initiativ för att påverka händelseutvecklingen (Samväldet och SADC).
 6. Rådets beslut, vilket är tillämpligt i ett år efter dess offentliggörande i EGT, sågs över i juli 2002. Vid sitt möte den 22 juli 2002 drog rådet slutsatsen att de nuvarande förhållandena i Zimbabwe inte garanterar respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen. De pågående åtgärderna ändrades därför inte.
 7. Mot bakgrund av den försämrade situationen⁴ och det faktum att Zimbabwes regering inte har givit några signaler eller gjort några åtaganden som tyder på att betydande framsteg har skett eller på att åtgärder kommer att vidtas för att lösa situationen när det gäller de fem huvudfrågorna, synes det inte vara motiverat att avskaffa eller lätta på åtgärderna.
 8. Följaktligen anser kommissionen att beslutet bör förlängas för ytterligare en tolv månadersperiod. Eftersom det föreslagna beslutet bara avser en förlängning av gällande åtgärder utan några ändringar, är det inte nödvändigt att återuppta samråd med Zimbabwe enligt artikel 96 i Cotonouavtalet.
 9. Beslutet skall ses över kontinuerligt och åtgärderna bör upphävas när det föreligger en situation som garanterar respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen. Europeiska unionen bör förbehålla sig rätten att vidta ytterligare åtgärder.

Slutsats

10. Mot bakgrund av det ovanstående föreslår kommissionen att rådet antar det bifogade beslutet.

⁴ En rapport från delegationschefen i Harare, som väntas komma i januari 2003, kommer att innehålla en aktuell detaljerad bedömning av situationen.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om förlängning av beslut 2002/148/EG om avslutande av samrådet med Zimbabwe enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 300.2 andra stycket i detta,

med beaktande av det interna avtal om åtgärder och förfaranden för genomförande av partnerskapsavtalet AVS-EG som undertecknades i Cotonou den 23 juni 2000⁵, vilket har börjat tillämpas provisoriskt genom beslutet av företrädarna för medlemsstaternas regeringar av den 18 september 2000, särskilt artikel 3 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Genom rådets beslut 2002/148/EG⁶ avslutades samrådet med Zimbabwe enligt artikel 96.2 c i AVS-EG-partnerskapsavtalet⁷ och vidtogs lämpliga åtgärder, vilka angavs i bilagan till beslutet.
- (2) Enligt artikel 2 tredje stycket i beslutet skall det upphöra att tillämpas den 21 februari 2003.
- (3) Zimbabwes regering fortsätter att kränka de grundsatser som anges i artikel 9 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och den nuvarande situationen i landet kännetecknas inte av respekt för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen.
- (4) Beslutets tillämpningsperiod bör därför förlängas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 2 tredje stycket i beslut 2002/148/EG skall ersättas med följande:

”Dessa åtgärder skall tillämpas i 24 månader. De skall kontinuerligt ses över.”

⁵ EGT L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁶ EGT L 50, 21.2.2002, s. 64.

⁷ EGT L 317, 15.12.2000, s. 3.

Skrivelsen i bilagan till det här beslutet skall skickas till Zimbabwes president.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

BILAGA

Bryssel den

SKRIVELSE TILL ZIMBABWES PRESIDENT

Europeiska unionen fäster ytterst stor vikt vid bestämmelserna i artikel 9 i AVS-EG-partnerskapsavtalet. Respekten för de mänskliga rättigheterna, för demokratiska institutioner och för rättsstatsprincipen är grundsatser i partnerskapsavtalet och utgör grunden för våra förbindelser.

I en skrivelse av den 19 februari 2002 informerade Europeiska unionen Er om sitt beslut att avsluta samrådet enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och att vidta vissa ”lämpliga åtgärder” i enlighet med artikel 96.2 c i det avtalet.

Idag, efter att mer än ett år har gått och olika medlingsförsök har gjorts, anser Europeiska unionen att de demokratiska principerna ännu inte respekteras i Zimbabwe och att landets regering inte har gjort några betydande framsteg på de fem områden som anges i rådets beslut i februari 2002 (upphörande med det politiskt betingade våldet, fria och rättvisa val, mediernas frihet, rättsväsendets oberoende och upphörande med olagliga ockupationer).

Mot bakgrund av detta anser Europeiska unionen inte att de åtgärder som vidtagits kan upphävas.

Åtgärderna kommer att upphävas först när situationen är sådan att respekt för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen garanteras. Europeiska unionen förbehåller sig dessutom rätten att vidta ytterligare restriktiva åtgärder.

Europeiska unionen kommer att följa utvecklingen i Zimbabwe noggrant och vill åter betona att den inte önskar bestraffa Zimbabwes folk och att den kommer att fortsätta att bidra till insatser av humanitär karaktär och till projekt som innebär direkt stöd till befolkningen, särskilt på det sociala området. Bidragen på dessa områden påverkas inte.

Europeiska unionen önskar fortsätta dialogen med Zimbabwe på grundval av AVS-EG-partnerskapsavtalet och hoppas att Ni kommer att göra allt som är möjligt för att återupprätta respekten för partnerskapsavtalets grundläggande principer, vilket skulle möjliggöra att samtliga samarbetsinstrument kan börja användas igen inom en nära framtid.

Högaktningsfullt

På kommissionens vägnar På rådets vägnar